

Transcripció

Entrevista a Josep Gudiol i Ricart (1904-1985), arquitecte, historiador de l'art i comissari de la Generalitat per al salvament del patrimoni artístic durant la Guerra Civil

La visita a Manresa. Desmuntar la punta del campanar per anar allargant les obres

- [JOSEP GUDIOL]: Bé, arribant a Manresa em vaig dirigir a veure les obres. De moment havien començat a fer unes bastides per tirar a terra el campanar. Llavors vaig parlar amb el cap i vaig dir: "Mira, aquí és perillós, jo sóc arquitecte de la Generalitat, per tant, jo vinc a vigilar això, a controlar això, que no féssim algun disbarat i que no es fes mal a la gent. Per tant, fem una bastida bona. Començarem desmuntant el campanar. No podem destruir res de la catedral sense desmuntar primer el campanar". Com que sabia jo perfectament que la punta aquella era afegida¹ i, a més, hi feia nosa... Veritablement va ser un error el convertir el campanar... Els campanars d'aquí Catalunya no tenen punta fora, algun de Girona, tots els *demés* són de coberta plana. A més, era horrorós. Si teniu fotografies veureu que verdaderament... I era bastant difícil de desfer aquesta punta. Era una de les coses més difícils. Està clar, ells s'haurien limitat a posar-hi unes quantes barrinades i tirar-ho tot a terra, però vaig dir: "No, perquè és possible que puguem aprofitar l'edifici per a un projecte d'un teatre o d'un cine públic o alguna cosa així. Més val que, de moment, de la part estructurada central no fem malbé res ni que ens hi caiguin pedres a la teulada, perquè després l'haurem de fer nova. Per tant, desmuntem la punxa, encara que costi molt - perquè estava molt ben construïda, de pedra picada-...", i es varen passar dos mesos destruint la punta. Amb tot això es varen acabar els diners i ja no varen continuar, vull dir que la cosa va quedar morta així.

- Vostè va parlar amb gent del Comitè Revolucionari, de l'Ajuntament...?

- Jo no sé qui eren. D'això no me'n recordo. D'això fa 50 anys, eh? I, a més, una aventura com aquesta a mi em passava dues vegades cada dia durant tota la guerra.

- Però mentre s'ensorrava la punxa del campanar, es feien gestions per evitar l'ensorrament definitiu de la Seu o vostè ja preveia...?

- No, escolti, de gestions no se'n va fer cap. L'única gestió que es va fer va ser aquesta. Jo vaig prometre que hi tornaria i al cap de 15

---

¹ L'agulla piramidal del campanar s'havia construït l'any 1918.

dies vaig tornar-hi i només havien tirat mitja punta a terra. I llavors vaig tranquil·litzar-me, vaig tranquil·litzar la gent de Barcelona, perquè el meu pla era: un cop destruïda la punta, fer destruir aquell afegit del portal l'Arxiu, és a dir, anar fent destruir tot el que s'hi havia afegit. No és que jo estigui en contra d'allò de l'Arxiu, però no hi fa tampoc cap servei a l'edifici. No està malament, però tampoc està bé. Per tant, era perquè no em comencessin a destruir per l'absis. Ara, abans varen treure la punta, però ja no varen continuar treballant. O varen acabar els diners o varen trobar una altra cosa, perquè això eren foguerades que succeïen a totes les ciutats de Catalunya i a tots els pobles. En alguns llocs hi vàrem arribar a temps, com en aquest cas. A altres no i varen començar a destruir. Per exemple, a Sant Joan de les Abadesses es varen carregar tota una església romànica. Per sort, varen salvar la fatxada, però els tres absis i una torre, que era magnífica, una església de planta de peu (Sant Pol, en deien, de Sant Joan de les Abadesses) la van destruir. No feia cap nosa, però era per donar feina als obrers.

Data de l'entrevista: 10/6/1981

Preguntes: Joaquim Aloy

Web "El salvament de la Seu de Manresa, l'any 1936"

www.memoria.cat/laseu